

MOMBASA COUNTY ASSEMBLY**HANSARD REPORT**Thursday, 21st January, 2016

The House met at 2:30p.m.

*(Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid) in the Chair)***PRAYERS****Deputy Speaker** (Hon. Mswabah Rashid): Tunaweza tukakaa Waheshimiwa. *Yes, Clerk.***STATEMENT**

Mheshimiwa Fadhili.

Hon. Mwalimu: Thank you Mr. Speaker. Mr. Speaker I had given the statement from yesterday's sitting and I had a concern pertaining the status of bursaries and I was hoping that the Leader of Majority or the Chairman of Education was the one in a good position to give us the status and yesterday I had requested that the Leader of Majority to give us the position of the government and I'm seeing that my name has appeared on the Order paper that I'm supposed to give a statement but in my opinion I think it is a report from the Education Committee and a response from the Leader of Majority. Thank you.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay sawa Mheshimiwa Fadhili. Wasemaje Mary Akinyi? Maanake...

Hon. (Ms.) Akinyi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika nilikuwa na Mwenyekiti wangu wa elimu pamoja na watoto na alikuwa anatengeza tu hiyo Ripoti yake anakuja nayo dakika si chache atakuja kutusomea Mheshimiwa.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay sawasawa naona Mheshimiwa Wangudi Stephen amekuja. Mheshimiwa Wangudi uko na Ripoti kuhusiana na *bursaries*?

Hon. Wangudi: Ndiyo Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay, kwa hivyo tunaomba utupatie Ripoti hiyo kama uko tayari manake zamu ni yako ya kutupatia hiyo Ripoti.

Hon. Wangudi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Kwanza kabisa ningependa kuweka juu ya Meza yako taarifat hii ndipo niweze kuisoma.

(Hon. Wangudi tabled reply for statement on bursary)

Mr. Speaker, I would like to take the House through the statement Mr. Speaker.

(Hon. Wangudi read the reply for statement on bursary)

Mr. Speaker sir,

I would like to respond to the statement on bursary disbursement for the Financial year 2015/2016 raised in this House. The Early Childhood Education Committee, Mr. Speaker has officially met with the CEC for Education on the matter and established that the allocation for bursary was Ksh.150Million for 2015/2016 financial year. 50 per cent of the allocation will be disbursed from the 1st of February 2016; that is Ksh.75 Million whereby Ksh.60Million for secondary schools, colleges and universities, Ksh.15Million will be used for the Siachiki program geared towards empowering youth through City Polytechnics which include MTI, Mtongwe and Maunguja. As per the provision Mr. Speaker of Mombasa County Development Act 2014, a proposal was made to have the Members of the County Assembly disburse Ksh.45Million which is Ksh1.5Million per Ward and the executive to disburse Ksh.15Million through the office of the County Executive Member for education. Mr. Speaker. Thank you.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa Wangudi Stephen kwa Ripoti yako hiyo fupi lakini ya kueleweka naona Nyumba iko kimya, Mheshimiwa Saad Faraj.

Hon. Faraj: Ahsante Mheshimiwa Spika kwa fursa kama hii. Kwanza kabisa ni kumshukuru Mwenyekiti wa Elimu, ndugu yangu Mheshimiwa Wangudi na zaidi tungetaka kujua pengine kama kulikuwa na mfano ameongea kuhusiana na ugavi wa hizi pesa ama itakuwa namna gani hususan maeneo yetu ambayo kwamba sisi tunawakilisha. Kwa sababu Mheshimiwa Spika tumekuwa tukiweka sahihi kwa karatasi ambayo kwamba kama alivyozungumzia Mheshimiwa Mwenyekiti itakuwa ni za *Polytechnics* na mpaka hivi sasa hatujafahamu sisi kama viongozi tuliochaguliwa kule mashinani ambayo kuwa sisi tunawakilisha pesa yetu itakuwa ni ngapi ili kuweza kuifikisha kule chini? Kwa sababu kama tunavyojua Mheshimiwa Spika sisi tuko katika mfumo wa ugatuzi na ugatuzi maana yake haswa ni kuwa sisi ambao tunawakilisha huku mashinani, kwa hivyo ningependa kujua pia labda ni mpangilio gani ambao kwamba *department* hiyo imekuwa nayo kuhusiana na ugavi wa senti hizi ili ziweze kufikia watu wa Tononoka, vilevile ziwafikie watu wa Mtongwe, Portreitz na kwengineko. Ahsante sana na Changamwe pia nimekumbushwa.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante Mheshimiwa, hilo ni swali zuri kutoka kwa Mheshimiwa Saad Faraj. Kwa hivyo ningependa kumtuma Mheshimiwa Stephen Wangudi arudi tena kwa Waziri aieleze, aende akapate ni *ratio* gani hiyo milioni mbili iliyotajwa hapa ndani ya Wodi hiyo milioni mbili ya MCA itakuwa ni ngapi, na ya mawaziri itakuwa ni ngapi? Kwa hivyo, ningekuomba Mheshimiwa Wangudi kama kama jibu lake uko nalo hilo, labda utuelezee.

Hon. Wangudi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Naheshimu kiti chako na nina mazungumzo lakini hivi Mheshimiwa Spika nimezungumza hizi *copies* zinakuja kwa kila Mheshimiwa, Mheshimiwa Saad alikuwa na fursa amepata moja ya hizi *copies* na anapoendelea kuzisoma atapata jawabu. Kwa haraka haraka Mheshimiwa Spika ningependa kusema hivi, kutokana na kikao cha leo ambacho nimeomba pia Mwakilishi wa Wodi wapate kufika tulikuwa na mjadala na yote hayo tuliyazungumzia na kama nilivyokuelezea atakapopata fursa na kuendelea kusoma atapata jawabu lake hilo na itakuwa ni ishara kwamba ameweza kuelewa kila jambo ambalo alikuwa anataka kujua zaidi.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa Stephen Wangudi. Amur Murfad.

Hon. Amur: Ahsante Bwana Spika. Bwana Spika mimi langu itakuwa ni swali. Sisi tulisema *bursary* ziende kwa Wodi hatukusema *bursaries* ziende kwa Mawaziri, *executive* hawakuchaguliwa na wananchi sisi ndio tuliochaguliwa na wananchi. Hii ni haki yetu, *bursary* ije kwetu sisi tupange *formation* tupeleke zile orodha lakini tusiambiwe kuwa tutagawanya pesa hizi ati na ma *Executive*. *Executive* alichaguliwa na nani? Hakuchaguliwa na raia sisi ndio tuna majukumu ya raia itakuwa vipi leo tunakubali kugawanya pesa zetu za kugawanya kwa Wodi zetu tugawanye na *Executive*? Kama ni ma *Executive* watafute pesa zao, sisi tulikubaliana kila Wodi ipewe *bursary* iendeleshe pesa zake kwa raia, lakini hapana mambo ya kugawanya! Mimi napinga mia fil mia! Hatuwezi kugawanya! Sisi ni viongozi ambao tulichaguliwa na ni haki yetu tutapewa cheki zile kulingana na kiwango ambacho tutapewa lakini tusiambiwe tutagawanya. Hatugawanyi kitu chochote sisi na ma *Executive*! Sisi ni *elected*, wale ni *nominated* ama *appointed* Mheshimiwa Spika. Ahsante.

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Mheshimiwa Mary naona uko na hoja ya nidhamu, hoja ya maelezo samahani.

Hon. (Ms.) Akinyi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Ningependa kumueleza Mheshimiwa mwenzangu, Mheshimiwa kutoka Mji wa Kale, kuwa hata akiwa akiangalia hizi Ripoti hata

kama hajaiangalia na kuisoma natumaini wakati Mwenyekiti wa Elimu alikuwa akisoma hii Ripoti alikuwa anasikiliza. Hakuna mgao wowote hapa ambao imepeanwa kwa waziri ni kuwa tumekaa na tukasikizana kinagaubaga Mheshimiwa Spika tukakubaliana kuwa ile milioni arobaini na tano inaenda kugawanywa katika wodi na milioni kumi na tano inapelekwa kwa ofisi katika kitengo cha Ofisi ya Gavana ambayo ni Gavana ndiye anayeendelea kushughulika na hii mambo ambapo yeye anadhania kuwa waziri hahusiki na hizi pesa hata dakika kidogo ambapo mwingine pia yuko hapa ambapo pia ilikuwa imewekwa kitengo ya *Siachiki* ambao ndio wanaoenda kuangalia, ningependa kumueleza pia anapoona *Executive*, pia Gavana yuko katika *Executive*. Gavana mwenyewe ni *Executive*.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa. Mheshimiwa Mwidani Khamis.

Hon. Mwidani: Mheshimiwa Spika, nikiongezea, siwezi mlaumu mwenzangu nafikiri ni muhimu kuwa kwenye mkutano...

(Applause)

Kwa sababu hususan kama kitu ilizungumziwa kwenye mkutano ulikuwa hauko ni afadhali utulie usikize huu mgao hatukuwagawanyia mawaziri, mgao huu unaenda kwa Ofisi ya Gavana ambayo tulikubaliana vizuri sana kwa sababau Gavana *plays role* kama tunavyo *play* sisi. Kwa hivyo tukasema, laki tano ya kila Wodi imewekwa kando na pia tukikumbuka kitu chengine ambacho tulizungumza ambayo ni ya maana ya kwamba pesa zake wote ambao walikuwa wame *apply* kwenye *university* watakuwa kule kwa sababu kule kutakuwa kuna pesa nyingi sisi tutakuwa tunafanya ya *secondary* na *college* Mheshimiwa Spika....

(Applause)

...Kwa hio Mheshimiwa Spika mimi naona hii leo ilikuwa changamoto nzuri sana na nina hakika kama alivyotamka Waziri kuwa kuanzia tarehe mbili itakuwa fomu zishapeanwa na ugavi tutafanya sisi wenyewe tugawe watu sisi wenyewe ingawaje malipo yatafanywa kule lakini *allocation* ya wale watu, *application* ni sisi tutazifanya wenyewe tujue watu wetu ni wangapi. Kwa hiyo ilmuradi tushaambiwa pesa yangu ni 1.5, nitaketi na hiyo 1.5 nijue watu wangu ile 1.5 nitawaganyia ngapi kwa hiyo Bwana Spika naona leo Kamati ya Elimu ikiongozwa na Mwenyekiti imefanya kazi ile kazi tulikuwa twaingoja kwa hamu sana. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Wangudi Stephen.

Hon. Wangudi: Mheshimiwa Spika ahsante kwa fursa. Ningependa kusema ya kwamba hili jambo linafanywa ndani ya sheria na ni sheria ambayo tumeitengeza ndani ya Jumba hili ambapo inaeleza namna jinsi basari inavyotolewa. Tumepewa fursa katika sheria hiyo ya nafasi ya Gavana ambayo pesa hazitoki katika ofisi ya Gavana lakini inatoka kwa Gavana kupitia kwa kitengo cha Elimu Mheshimiwa Spika, tunapopata ugavi ni sharti tuwe na mgao kidogo kwa *executive* kupitia kwa *Cabinet Secretary* wa Elimu zile zitakazobaki zatoka katika afisi za wodi na hutokana na sheria imeeleza ndio maana mgao huu wa *bursaries* imegawanywa katika viwango viwili vya waheshimiwa wa Wodi, na afisi ya *executive*, tuko ndani ya sheria tunapofanya hivi tunafuata ile sheria yetu tuliyoweka *allocation*, ya Ripoti hii ilikuwa na Kshs. 150,000,000 katika mwaka huu wa fedha ambayo itatoka katika awamu mbili; awamu ya kwanza ni nusu ya ile pesa tumepeana kwa masuala ya *bursary* ambapo ni milioni 75, 75 milioni Mheshimiwa Spika, milioni 15 inaenda kwa mipango yetu ya *Siachiki* watoto wetu ambao wako katika chuo cha ufundi yaani *Polytechnics* tayari wamekuja na fomu na zile zitakazobaki zitaenda katika viwango viwili; kiwango cha kwanza Wabunge wa Kaunti na cha pili ni wanachama wa *Executive* ndio tukawa tumefanya pendekezo, pendekezo hili pia mpaka ikubalike. Ni pendekezo kama unavyoona tumeandika hapa; ni pendekezo ya kwamba milioni 15

zibaki kwa *Executive* kupitia ofisi ya Waziri wa Elimu ambapo atakwenda chini ya Gavana na kiwango cha milioni 45 iwe inaenda katika afisi za wodi 30 katika Kaunti hii Mheshimiwa Spika. Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa Wangudi. Naam, Karani.

STATEMENTS

Mheshimiwa Mary Akinyi.

Hon. (Ms.) Akinyi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika ningependa kutoa taarifa juu ya sare zilizoekea pamoja na mavazi za kiusalama kwa ajili ya wafanyikazi wetu wa Kaunti ambao wako katika idara ya mazingira hususan wale ambao wale wanafanya usafi. Mheshimiwa Spika, ni mwaka jana tu ambapo tulipatia hawa wafanyakazi wetu ambao wanafanyi usafi katika kitengo cha mazingira katika Kaunti yetu; tuliwapatia sare tukawapatia pia na mavazi ya usalama lakini sasa utakuta kuwa hata ikiwa unapita wale ambao wanafanya usafi wa mazingira; utapata kuwa mtu anafagia amekuja na sapata, hana *gloves*, hana ile *reflector* hana chochote, hana hata yale mavazi yoyote ambayo yanamzuia kutokana na usalama na anaendelea kufagia. Mheshimiwa Spika ningeomba Kaunti hii yetu pamoja wakiwa wameshikana na kitengo cha mazingira iangalie hawa watu ambao wanakuja kazini kama hawajavaa sare ama hawajakua na hivi vifaa vya usalama; kama mtu amekuja kazini na hajakua na hivi vifaa vya usalama na pamoja na sare aweze kurudi nyumbani ili aende akavae hiyo sare na aweze kukuwa na hivi vitu vya usalama ndio aweze kuendelea na kazi yake na kama hizo sare zao zimezeeka waweze kununuliwa sare zengine ili hata wanapoendelea na kazi wawe wanaendelea na hizo kazi za usalama vile wanavyohitajika. Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa Mary Akinyi. Swala hilo ni swala nyeti na lazima tulishughulikie, kwa hivyo naituma kamati ya mazingira, Mwenyekiti wa Kamati ya mazingira angalia swala hili kwa kina alafu utuletee ni Ripoti baada ya wiki mbili. Sawa?

(Hon. (Ms) Zainab Mumba bowed)

...Ahsante sana. Karani endelea.

STATEMENT

Yes, Mheshimiwa wa Mwakirunge.

Hon. Mwinga: Ahsante sana. Bwana Spika, sijui utanipatia mwelekeo gani lakini taarifa yangu sana ilikuwa inataka viongozi wetu wa serikali haswa Kiongozi wa Walio Wengi Bungeni, Kiongozi wa Walio Wachache Bungeni na Kiranja wa Bunge wawe wako hapa ndani kwa sababu hii taarifa ni kama makumbusho kwa sababu ni jambo ambalo nimelisema na sanasana ningetaka Kiongozi wa Walio Wengi Bungeni awe yuko hapa na Kiongozi wa Walio Wengi ili ukaweze kumpatia mwelekeo Bwana Spika. Kwa hio, sijui kama utaniruhusu niendeleo na hawa viongozi hawako ndani ya Bunge au labda utanipatia wakati paka viongozi watakapokuwa ndani nipe mwelekeo Bwana Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Unaona kama tatizo ni nini? Kama uko na tatizo sema ndio tutawanyoshea kidole na tuwaambie walete taarifa inayofaa wiki ijayo.

Hon. Mwinga: Ahsante sana Bwana Spika. Bwana Spika, mimi malalamishi yangu ama taarifa yangu ni juu ya kule Kibarani Mheshimiwa Spika na nimekuja nikazungumza tukiwa hapa ndani nikasema hali yake si nzuri. Bwana Spika tunapozungumza takataka zimejaa kwa barabara hata zile piki piki zetu ambazo zinasaidia watu haziwezi zikapita vizuri mahala pale. Bwana Spika hii ni jaa ama pale ambapo takataka zinatupwa ni wajibu wa Kaunti kuhakikisha ya kwamba kila kitu kiko sawa pale na ninavyoongea sasa nimepata Ripoti kwamba hata Rais wetu

wa Kenya Bwana Uhuru Muigai Kenyatta mwendo wa saa saba unusu alikuwa pale na mahali pale vile palivyokuwa pana hali mbaya hili ni jambo ambalo mpaka sasa Rais wetu anaanza kushangaa kwani ni mambo gani ambayo hayafanyiki pahali hapo. Kwa hiyo Bwana Spika ni jambo la kusikitisha kuona ya kwamba hata Rais wetu sasa ameshuhudia ya kwamba mahali pale pako hali mbaya. Bwana Spika...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Hatimy.

Hon. Mohamed Hatimy: Mheshimiwa Spika nataka kumuambia mwenzangu kuwa huyo Rais wetu ameingilia mipaka ambayo haimhusu *function* ya hii *Schedule 4 part 2* iko wazi kuwa, hiyo ni kazi ya Kaunti na wala si yake yeye Mheshimiwa.

Hon. Mwinga: Ahsante sana Mwenyekiti wangu wa nguvu lakini nataka kukujibu ya kwamba Mheshimiwa Rais alikuwa katika ziara nyingine na pale Kibarani ni ile barabara ambayo ametumia kupitia na vilevile Bwana Spika amesimama pale kwa sababu ile ziara alikuwa anaendea mahala pale Ilibidi asimame pale Kibarani ili akaweze kufanya ile kazi ambayo ilikuwa imempeleka kule. Kwa hivyo sio ati alikuwa anatembea kuangalia Kibarani iko vipi lakini alikuwa katika hali ya ziara na ziara ile ndio ilimfanya aweze kufika mahali hapo. Kwa hivyo Bwana Spika, ndio maana...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Makarani.

Hon. Mwalimu: Bwana Spika mimi naona Mheshimiwa wa Mwakirunge anatoka kwa mada anaanza kutuelezea ratiba ya Kiongozi wa Jubilee za kwenda kufanya kampeini zake.

Mheshimiwa Spika, hili ni Bunge na ieleweke ni Bunge la Kaunti ya Mombasa na pia vilevile ijulikane sisi ni Wabunge wake na tuna ratiba zetu pia tukitaka kupeana ratiba zetu za ku *campaign* huko Kaunti ya Kilifi tunaweza zitoa lakini si pahali pake na ikiwa pia Mheshimiwa amepata ile bahasha ndio aje atupatie kampeini za Mheshimiwa Kiongozi wa Jubilee ni awe wazi atuambie.

Sio kuja kutuambia Kibarani barabara kila siku hatutaki Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika, kupitia kiti chako twaomba utuelekeze kuliko. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Naam, Mheshimiwa wa Mwakirunge. Bunge linakuambia usitupe ratiba za Rais. Naam, Mheshimiwa Saad Faraj ni nini?

Hon. Faraj: Mheshimiwa Spika nafikiri labda ndugu yangu Mheshimiwa wa Mwakirunge zaidi angeangazia lile swala ama lile tatizo badala ya kuhusisha uwepo wa Rais katika Mombasa kwa sababu ukizungumzia swala la jaa la taka, nafikiri Nairobi pia kuna majaa ya taka ambapo Rais anapita kila leo lakini kwa sababu ya kuchapa siasa huyu kiongozi kama anavyoitwa kiongozi wa Jubilee anajaribu kuangalia pale palipo na shida hususan kwenye upande wetu kwa sababu ya ile historia fupi ambayo imetokezea hivi majuzi na siku zilizopita kujaribu kuweka matope katika mipangilio ya kazi za Kaunti ambazo kwamba inafaa. Ahsante sana.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Siminyu Patrick.

Hon. Siminyu: Mheshimiwa Spika kazi ya taka ni kazi ya serikali ya Kaunti ya Mombasa na juzi Nairobi ilikuwa kuchafu sana katika vyombo vya habari ilikuwa moja kati ya Kaunti chafu zaidi na Gavana wa Nairobi akachukua hatua Rais anaishi Nairobi. Kitu ambacho najaribu kusema ni kwamba Mheshimiwa wa Mwakirunge kama ni tatizo analo alilete kwetu sisi maanake kazi ya taka taka ni sisi tuangalie wale watu ambao wanahusika kitengo cha *Executive* inafanya kazi sawasawa na kama kuna tatizo alilete lakini kusema Rais ameenda akaangalia takataka hiyo na hii Nyumba ni wapi na wapi? Basi kama alikuwa anataka msaada wa Rais

angemuambia wakiwa huko mashinani lakini asituambie yanayofanyika mashinani kwake kwa watu ambao wanatafuta siasa katika Kaunti ya Mombasa na sio kupigia debe wale wengine wako mreno ule mwingine. Sisi kama unavyojua ni ODM (Orange Democratic Movement) *zone* Mombasa na kama hana pesa za kutosha za kufanya kazi ya Mombasa basi tumuambie Rais atuachie pesa za kisawasawa ili kila kitu cha Kaunti ya Mombasa kiende sawasawa lakini si ati kusema alipita pale unakuja hapa na wewe unaleta mashtaka ya watu. Basi kama kweli alikuja kuangalia kazi basi mngezungumza na yeye huko huko mashinani lakini si ati unakuja hapa kutuambia. Ahsante...

(Applause)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Mary Akinyi.

Hon. (Ms.) Akinyi: Ahsante Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika katiba inakubali kabisa sababu hata hivi sasa mwenye wa Mwakirunge hiyo sehemu ambayo alipita Rais mwenyewe ni Mheshimiwa Enock na sasa tunashangaa ukituambia kuna Rais ambaye amepita huko na yeye mwenyewe yuko hapo hata hana habari. Kama ingekuwa anaangalia pengine Rais atapita pale ambapo ni Mwakirunge na pananuka angemuambia leo mimi niko kwako kwa hivyo wewe pia uweze kuniunga mkono kwa sababu mimi leo niko kwako na nafikiri huyo Rais mwenyewe ambaye yuasema yuko kwake na yeye yuko hapa yuashughulikia wananchi wake wa kwake na huyo yuko huku. Pengine kuna kitu fulani ambacho alikuwa ameenda tu kuangalia hata labda si hizo taka, hata hizo taka yeye hakuziona kwa hivyo hilo tatizo ambalo unasema tulettee tu sisi katika Jumba hili na tuweze kuitatua kama serikali ya Kaunti ya Mombasa ambapo hiyo kusema ukweli hiyo si *function* ya kitaifa ambayo inatakikana. Kuna mambo makubwa yanatakikana aende akayaangalie lakini si mambo kama hayo ya taka, aende akatujengee ile barabara ya Dongo Kundu ndio vitu ambavyo tulikuwa tunataka aje aangalie lakini si mambo na Mwakirunge. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Zeinab Syokau.

Hon. (Ms.) Zeinab Kithinzi: Ahsante Mheshimiwa Spika kwa kunipa hii fursa. Mheshimiwa Spika namshangaa Mwakilishi wa Mwakirunge akituelezea *story* za Uhuru Kenyatta hapa. Yeye kwanza akiwa kama Mwakilishi wa Mwakirunge, kulingana na zile takataka amechukua hatua gani badala ya kulalamika? Ya pili pia, inaonyesha huyu Mheshimiwa wa Mwakirunge yeye pia ameingia katika ile *zone* ya CDF maanake ni kama anaimba wimbo tu kwa hivyo kama alikula bahasha atuambie asitulettee ngano za Uhuru Kenyatta hapa. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay. Yes, Hon. of Mwakirunge.

Hon. Mwinga: Ahsante sana Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika mimi nimeshangaa na hawa watu wote waliochangia kwa sababu hawa waheshimiwa wenzangu hawajafika pale Mwakirunge kwa jaa la takataka na mimi nimesema ya kwamba kabla sijaongea kuhusiana na mambo ya safari ya Rais, nimesema kwamba mahali pale hapapitiki hata wale wenye kupitisha mapikipiki wakifika mahali pale inabidi wale watu ambao wamewapakia washuke ili waweze kupita yale mapikipiki yapite polepole kwa sababu zile taka zimeziba barabara. Na mimi nimesema ya kwamba hili swala la taka taka Mwakirunge si mara ya kwanza kulileta katika Nyumba hii ndio maana mwanzo nimesema nilikuwa nataka Kiongozi wa Walio Wengi Bungeni awe hapa kwa sababu ili akaweze kusikiza hii kesi yangu kwa sababu hii si mara ya kwanza. Jambo lengine ambalo nataka kusema, nimesema ya kwamba Rais ameenda kule lakini haikuwa ziara ya kuenda kuangalia zile taka zangu...

(Interruption)

Hon. Mwalimu: Point of order!

Hon. Mwinga: Na vile ninavyojua Mheshimiwa Spika ni kwamba...

(Interruption)

Hon. Mwalimu: Point of order!

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Fadhili Makarani. What is your point of order?

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika katika Bunge hili tunapokea hoja hatupokei kesi; kuna pahali mwafaka pa kupeleka kesi nasikia Mheshimiwa wa Mwakirunge anasema ana 'kesi', nafikiri angeipeleka kortini kesi yake lakini kama ana hoja ailete mbele ya Bunge hili tujadili hoja yake na ikiwa atatushawishi vizuri basi hoja yake itaweza kupita na kufaulu katika Bunge letu hili. Ahsante Mheshimiwa Spika.

Hon. Mwinga: Mheshimiwa Spika, nafikiri juzi tu wiki hiyo ambayo tumeenda kuimaliza nilikuwa kule Portreitz na nikapata kidogo yale madawa yamepungua kule Portreitz sasa Mheshimiwa wetu labda kidogo dawa hajameza za kutosha. Mheshimiwa Spika, nilikuwa nataka kusema hivi, kwamba...

(Interruption)

Hon. Faraj: Point of order Hon. Speaker!

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Umemfadhaisha sana Mheshimiwa wa Mwakirunge sasa mwachie hii ni nafasi yake azungumze atapoteza *points* zake, atazipoteza, namjua mimi.

(Laughter)

Endelea, endelea.

Hon. Mwinga: Ahsante Mheshimiwa Spika kwa kunitetea. Mheshimiwa Spika nilikuwa nataka kusema ya kwamba mahala pale ambapo nilikuwa nikiongea kwa siku nyingi, na la kushangaza ni kwamba wakati wizara yetu wanaposikia ya kwamba Gavana wetu wanaenda kutembelea upande ule basi zile tinga tinga ama zile vifaa za kusukuma zile takataka zitaletwa hata usiku wakijua kesho Gavana atapitia pale, wanaleta hata usiku ngazi ziweze kufagia lakini kinachosikitisha ni kwamba hizi siku zingine zote hakuna kitu kinaletwa pale, taka taka zinaziba mpaka njia. Kwa hivyo swali langu ni kwamba Mheshimiwa Spika nilikuwa nataka kuuliza Kiongozi wa Walio Wengi Bungeni ile ni barabara kubwa na ni barabara ambayo inapita watu wengi sana. Kwa hio mimi swali langu ilikuwa niulize Kiongozi wa Walio Wengi Bungeni ya kwamba mahali pale pakaweze kuwekwa sawa wakati wowote sio ati mpaka Gavana wetu anakuja ndio pakatengenezwe lakini wakati wowote pawe sawa mahali pale kwa sababu watu wa Mwakirunge wanaumia takataka zikiwa barabarani huwa zinaumiza saa zingine huwa ni sindano pale kwa barabara wananjia wanapita wanadungwa. Mheshimiwa Spika kwa hiyo sio ati nimesema ati mpaka Rais wetu amepitia pale lakini mi nasema ile sura yetu ya Kaunti ya Mombasa imepata kuonekana leo kwa sababu

(Applause)

Mheshimiwa Spika hata Rais atapata takataka zimejaa kwa barabara. Hii ni aibu kwa Kaunti ya Mombasa. Ahsante sana Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Members! Members! *Wanachama! Waheshimiwa nyote ni wanachama wa ODM hapa lakini nyote ni wana ODM na ni waheshimiwa hapa amemaliza taarifa yake... okay, Mheshimiwa Wangudi Stephen una nini utuambie? Tuambie.*

Hon. Wangudi: Mheshimiwa Spika, ahsante. Nilikuwa na jambo la kuchangia kutokana na hoja ya Mheshimiwa wa Mwakirunge. Kwa hakika Mheshimiwa Spika, ni kilio ambacho Mheshimiwa wetu wa Mwakirunge ameweza kukileta katika Jumba hili mara kadhaa na sio kwanza na kama ilivyo kawaida ya wawakilishi wa wananchi, kila mara Mwakilishi anapopiga

nduru si yeye anazungumza kwa niaba ya wale anaowawakilisha. Mheshimiwa kuna jambo la kuzingatia katika taarifa hii, ijapokuwa yeye mwenyewe amekiri kuwa ulimi uliteleza akamtaja Kiongozi wa chama cha Jubilee ambaye alikuwa anajipigia debe kwa kura ya uchaguzi mdogo wa Malindi na amekubali kuwa kwa bahati mbaya na sasa uweze kurudi katika mkondo ule wa kutafuta suluhu la tatizo la Mwakirunge Jumba hili leo liweze kutoa muongozo ambalo litahakikisha kuwa wale ambao wanahusika na kitengo hicho na kazi hiyo ile kazi imefanyika kwa sababu hata kama ametoka kule, yeye sio *prefect* wa serikali ya Kaunti.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Saad Faraj.

Hon. Faraj: Ahsante sana Mheshimiwa Spika kwa fursa hii. Mheshimiwa Spika nafikiri huu utakuwa ni mwaka wa tatu unelekea mwaka wa nne sasa tangu sisi tuingie, kupatiwa majukumu ya uongozi ya uakilishi wa kule Mashinani. Mheshimiwa Spika nashangaa na mwenzangu kwa kuomba kuwa alikuwa anataka kuwepo kwa Kiongozi wa Walio wengi na Kiongozi Wa Walio wachache na wale wengineo ambapo kwamba tukiingia mwanzo kulikuwa kamati ambazo kwamba tuliziunda na kamati hizi zilikuwa na shughuli tofauti tofauti; kulikuwa na Kamati ya Utalii, kulikuwa na Kamati za mazingira, Kamati ya afya na nyinginezo. Kushangaa kwangu uko katika kwa uhimizo la kuwepo kwa viongozi ambao kwamba wanawakilisha katika Jumba hili kwa sababu Kamati ipo ambayo kwamba iko na uongozi wake, Mwenyekiti yupo na wanakamati wako vile vile sasa sijui usisitizo wake wa kutaka uwepo wa viongozi hawa ni wa nini? Alafu jambo la pili Mheshimiwa Spika mimi nimefurahia kama Rais amepita huko na kuona hali ni kama ile ilivyo na wala si aibu kwetu, si aibu kwa sababu moja si aibu kwa sababu sisi tangu tuingie tumekuwa tukiimba pesa tunazoletewa sisi za kimaendeleo ni haba ni chache zaidi na tumekuwa tunapata shida katika kuhakikisha kuwa tumeleta mabadiliko na maendeleo na pia kuweza kuziboresha zile huduma ambazo kwamba sisi tunapeana kama Kaunti kule mashinani na anapopita akiona ule mrundo wa taka uko namna ile katika lile jaa la Mwakirunge itampatia picha halisi ya zile pesa chache ambazo kwamba anawasukuma wale ofisi ya *Budget controller* kutugawia sisi ama ofisi ya wale ma-Kamishna ambao kwamba wanashughulika katika ugavi wa raslimali mashinani.

Mheshimiwa Spika nafikiri leo mimi ningekuwa ni ndugu yangu Enock Mwadziwe ningekuwa ni mtu mmoja mwenye furaha zaidi kwa sababu watakapokuja wale waandishi wa habari waulize maswali kama hayo na watakuja, itakuwa ni fursa yako ya kuwaambia kuwa shida ambayo tuko nayo ni uhaba wa pesa ambazo tunazoletewa. Mpaka hii leo Mheshimiwa Spika sisi tumebakia kuwa ni nambari mbili katika utoaji pesa ama kuchangisha pesa huko mashinani kupeleka kule Nairobi lakini ikija kwa kupewa sisi pesa tunabakia nambari ishirini na saba. Hapo pia ingekuwa ni nafasi ya kumuuliza Rais kwa nini pesa kama hizi tunapewa namna hii, ambazo zatosheleza peke yake kulipa mishahara; nafikiri hili ni swala ambalo kwamba ni lazima tulitie maanani na vilevile maanani ni ile shida ambayo kwamba ndugu yetu wa Mwakirunge ambayo yuko nayo na ni shida ya kisawasawa ambayo ni lazima hii Nyumba ichukue hatua inayostahili kuhakikisha ile shida na yale mazungumzo ndugu yetu wa Mwakirunge anaongea ni lazima yachukuliwe hatua ya kisawasawa na hatua ya kudumu.

Ahsante sana Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Fadhili Makarani.

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika mimi kwanza nawapa pongezi wafanya kazi wetu wa Mombasa wanaofanya usafi, ikiwa wanafanya usafi wakati Mheshimiwa Gavana anapita sehemu hiyo mimi nawapa pongezi na pia vilevile nawapa pongezi kwa sababu hawakusafisha sehemu hiyo wakati Kiongozi wa Jubilee alipita huko. Nawapa pongezi ya juu sana Mheshimiwa

Spika, sababu kama Kiongozi huyu wa Jubilee angekuwa anafanya kazi ya nchi kando na siasa angekuwa pamoja ameandamana na Gavana wetu

(Applause)

...Mheshimiwa Spika mimi nashangaa Mwakilishi wa Mwakirunge akiulizia Kiongozi wa Walio wengi Bungeni mwetu ili apeane malalamiko yake. Mheshimiwa Spika tuelewe barabara ile ya Mwakirunge sasa ni barabara ambayo inaunganisha Mombasa na Kilifi kwanza, alafu vilevile hivi sasa ni *highway* maana iko katika ratiba ya barabara ambazo zitatengenezwa, sioni kwa nini kiongozi ama Mwakilishi wa Mwakirunge alete lawama zake za barabara kama hiyo Mheshimiwa Spika mbele ya Bunge hili akiulizia Kiongozi wa Walio wengi Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Mwadziwe.

Hon. Mwinga: Point of clarification Hon. Speaker. *Mheshimiwa Spika malalamishi yangu hayako kwa barabara, malalamishi yangu ni hapo kwa hilo jaa ambalo liko kule Mwakirunge.*

Mheshimiwa Spika lengine ambalo nataka kumfahamisha Mheshimiwa ni kwamba hatutengenezi mahali pale kwa sababu ya viongozi wanapita, mahala pale pa takataka pawe sawa kwa sababu ya wale wananchi ambao wanaishi kule.

Hatutengenezi kwa sababu ya viongozi, kufurahisha viongozi Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, continue Hon. Fadhili.

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika, Mwakilishi wa Mwakirunge ameteta kwa nini kunasafishwa wakati Gavana anaenda kule na hakukusafishwa wakati Kiongozi wa Jubilee alienda huko. Ningefurahi kama kungesafishwa pia wakati Rais amepitia kule lakini hakuenda kama Rais maana angekuwa ameandamana kama alivyosema na Gavana tungejua ameenda kwa shughuli ambayo ni shughuli ya serikali. Mheshimiwa Spika nilikuwa nasema ya kuwa barabara ile ni barabara yake yeye Rais na anapoitembelea na hali ile atakayoiona ni jukumu lake na serikali yake watengeze barabara kama ile. Mheshimiwa Spika kama aliweza kusafisha soko la Kongowea akifanya siasa basi na huko pia aende asafishe lakini tuelewe takataka haziko hapa Mombasa tu hata huko Nairobi Dandora na barabara ambazo zimezibika hapapitiki lakini ziko. Sasa isifanywe siasa ya barabara ndogo, barabara ambayo imezibika kidogo na takataka Mheshimiwa Spika maana hata hapa kwetu Mombasa kuna majaa; kuna jaa la Kibarani, kuna jaa hilo la Kibarani, la pili huko Mwakirunge. Mheshimiwa Spika lau Mheshimiwa Rais akija ikiwa ni lazima tufiche ama tusafishe majaa haya basi kungekuwa kuna kazi kubwa ya kuhamisha takataka zile za Kibarani ya kwanza maana ukitoka uwanja wa ndege lazima upite kwenye jaa hilo. Lakini majaa yako Mheshimiwa Spika Kenya nzima na sioni kwanini Mheshimiwa wa Mwakirunge atete kuhusu jaa hilo la huko. Twaelewa yanaathiri afya ya wananchi Mheshimiwa Spika lau ikiwa atateta kuhusu kuathiri kwa afya ya wananchi tunaangalia ni vipi tutasaidia wananchi wetu hapo ni sawa lakini si kuteta kwanini halijasafishwa ama Rais amepata takataka ziko barabarani. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Riziki Fundi Kitsao.

Hon. Fundi: Ahsante sana Bwana Spika kwa kunipatia nafasi hii. Mheshimiwa Spika hapa mjini kwetu Mombasa tunajua kuwa Waswahili ndio wengi na Waswahili wanasema asiye kuwa na haya haoni aibu lakini mtu mwenye haya huwa anaogopa aibu. Mheshimiwa wa Mwakirunge ambaye ni Mheshimiwa Enock Mwinga anaona haya kwa sababu amesikia aibu kwa sababu Rais amefika mahali ambapo katika eneo lake na kuna uchafu ambao ulikuwa wafaa uondolewe zamani kwa sababu swala hilo ameshalileta katika Bunge hili si mara moja, si mara

mbili, si mara tatu. Kwa hivyo leo Mheshimiwa Enock Mwinga alikuwa anaonyesha ama alikuwa anataka ieleweke kwamba yeye kama Mwakilishi wa Mwakirunge amesikia aibu kwamba Rais amepita na jaa lile liko katika hali mbaya na kwa sababu ameona aibu, yeye ni mtu ambaye anaona haya. Kwa hivyo Mheshimiwa Spika, maadamu yeye amelitoa swala hili katika Jumba hili kwa muda mrefu na wale waliokuwa wanastahili kufanya usafi katika sehemu ile hawakuweza kufanya usafi ule mpaka leo Mheshimiwa Rais na hii mimi nataka ieleweke wazi kwamba ikiwa sisi ni wananchi wa Kenya tulikuwa tumepiga kura na yule tuliyemtaka sisi hakuweza kupita siye Rais aliyechaguliwa na nchi ina Rais hata Mheshimiwa Rais ambaye anaongoza taifa hili wakati tulipokuwa tunatembelewa na Rais wa Marekani, wakati tulipokuwa tunakuja kutembelewa na Papa yeye kama Rais na wale ambao walikuwa wanahusika katika mji wa Nairobi walifanya wajibu wao kuhakikisha kwamba jiji limekuwa safi ili isije ikawa aibu mbele ya wageni.

Hivyo basi Mheshimiwa Enock anasema ya kwamba kwa sababu ya kutowajibika maafisa wale ambao wameajiriwa katika Kaunti ya Mombasa leo tumepata aibu kwa maana Rais amepita katika sehemu ambayo kuna taka ambazo haziondolewi kwa muda mrefu kwa hivyo tusije tukamuona ni kama Mheshimiwa Enock Mwinga anakuja katika Bunge hili kuja kumdharau Gavana ama kumdharau mtu yeyote ya kwamba yeye anasikia aibu kama kiongozi wa sehemu ile ilikuwa taka zile ziwe zimeondolewa lakini hakuna mtu ambaye anachukua jukumu hilo. Kwa hivyo sisi pia kama Wanachama katika Jumba hili tusikie aibu kwamba Rais wa nchi ametembelea katika eneo ile na akaiona katika hali ambayo si nzuri kwa hivyo tusije tukamfanya Mheshimiwa Enock aonekane kama ambaye anadharau serikali ya Kaunti, hakudharau serikali. Lakini ni mwanadamu ako na haya na anasikia aibu kwamba amejiliwa na mgeni na nyumba yake chafu ana haki ya kusema ili sisi kama Bunge tuhakikishe ya kwamba kazi ile isitokee wakati mwengine kwa hivyo tusije tukamuonyesha ya kama ambaye haelewi anachokifanya. Huyu ni mwanafunzi wangu hodari anajua kazi anavyoifanya kwa hivyo amekuja hapa kutekeleza lile ambalo ni yafaa litekelezwe na Mwakilishi wa eneo lile. Kwa hivyo Mheshimiwa Spika sisi kama wananchi lazima saa nyingine tukubali kwamba aibu si kitu chema kwa hivyo ile tumeingia ni aibu, na kwa hivyo tuhakikishe kwamba ile kazi tunayoistahili sisi kuifanya tuifanye inavyostahili...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Patrick?

Hon. Fundi: Tulipata aibu juzi. Mheshimiwa Rais alikwenda katika soko la Kongowea, lile ni jukumu letu kama sisi serikali ya Kaunti lakini alipofika pale alipoona hali si nzuri yeye mwenyewe kwa imani yake aliweza kuhakikisha...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes, Hon. Patrick Simiyu.

Hon. Siminyu: Mheshimiwa Spika naomba ueleze kihujuma maanake sisi kama wanachama wa chama cha ODM na Wanachama wa Mombasa, Rais akija kama ni rasmi akija kama mwanachama wa Jubilee basi itakuwa ni makosa manake tulipokuwa Likoni, Gavana wetu alisema hakumhusisha wala hakumjulisha wakati amekuja kwa boma lake alikuja kama mwanasiasa wa Jubilee na kama angekuwa ana haja na serikali ya Kaunti angemuambia Gavana kuwa mimi naenda Kongowea sokoni nataka tuende na wewe kwa sababu nataka tuhudumie wananchi. Gavana ni kiti sio matani kwa hivyo kama angeheshimu kile kiti basi sisi tutamheshimu, kwa hivyo hizi aibu ambazo wasema hapa ati "aibu yaonekana", si mambo ya aibu sisi hatusemi aibu aibu inatupatia sisi ni kuwahudumia watu wa Mombasa sio Rais. Wakati Rais akienda Mwakirunge, Mwakilishi wa Mwakirunge hafai kulalamika kwa sababu ati Rais

ameenda kule inafaa alalamike kwa sababu ni watu wa Mwakirunge wanaoumia tuiseme aibu ati watu wanaumia. Mimi ningeomba Jumba hili wasitupotoshe kwa sababu eti wanasema juu sisi kama Gavana wetu hatukatai, sisi viongozi wa Kaunti ya Mombasa hatukatai chochote sisi tunasema watu waje hapa kama Rais aje Mombasa, aje kama Rais wa Mombasa na ajue kwamba kuna Gavana. Gavana anaweza kuwa ni wa Jubilee ama aje aheshimu kile kiti kwa sababu kama watu wa Mombasa wanataka huduma lakini si hapa unamdharau Gavana na ni kile kiti ambacho wananchi wa Mombasa wamechagua unafanya mambo peke yako alafu unasema ati kwamba, ati ni aibu tunapata. Tufanye mambo kwa misingi ya watu wa Mombasa lakini si mambo ya siasa na kutafutafuta kura na sisi tumeona na tumeamua tusidanganywe na watu wengine hapa ndani ya Nyumba hii kwamba ati, “ooh hakuna Jubilee, hakuna siasa zozote” kwa sababu kama wamekuja kufanya siasa basi watu wakae basi wakija watuambie wazi kuwa ni siasa hizi tupige siasa za ODM na za Jubilee nafikiri itakuwa ni sawa. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Amur, una nini?

Hon. Amur: Mheshimiwa Spika ahsante sana. Mheshimiwa Spika nchi inaenda kwa siasa hata Rais yuko hapa kufanya siasa kwa sababu ikiwa huwezi kumheshimu Gavana wa mji, ingekuwa leo Gavana anatoka TNA ama JAP angekuwa anaheshimiwa ndani ya mji huu. Hii ni kudharau Gavana wa Mombasa; ni kudharau viongozi wa Mombasa hata sisi ma MCA tuliraruliwa juzi wakati tulipokwenda Likoni tulikuta watu wamekaa ambao hatuwajui ni akina nani kwenye *podium*. Mheshimiwa siasa inachezwa, serikali kuu inacheza siasa na kama hatutakuwa kidete sisi pamoja na Gavana wetu tukasema hii ni siasa tutakuwa sisi pia tunalalia masikio. Uhuru Muigai Kenyatta ambaye ni Rais wa Kenya akakuwa anataka kuheshimu, aheshimu magavana 47 kama alivyoheshimu Gavana wa Lamu. Mimi nilikuwa Lamu, wakati Rais anataka kuenda Lamu alihusisha Gavana wa Lamu kikamilifu; *security machinery* ilijulishwa kikamilifu na alipokuja kutoa *grant* ya 200 milioni ya hospitali ya Al Fahad Gavana alifurahia mkataba ule. Hiyo ni heshima alipewa Gavana wa Lamu, alipewa Gavana wa Tana River Hassan Dhadho alipewa heshima yake 200 milioni na mkataba ukasahihishwa alihusishwa Gavana, kwa nini sisi leo Gavana wa Mombasa adharauliwe na serikali wakati sisi pia ni serikali? Sisi tuko pamoja na Gavana tutasusia, ikiwa Rais hataheshimu Gavana hata sisi hatutamheshimu Rais, hiyo iwekwe wazi, iwe wazi hatubembelezi ni haki yetu na ni haki yetu anawakilisha watu wetu. Rais ikiwa hatamheshimu Gavana hata sisi hatutamheshimu Rais kwa sababu *it is a two-way traffic scratch my back, I scratch your back. Thank you, Mr. Speaker.*

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon. Kitsao malizia.

Hon. Fundi: Nikimalizia, Mheshimiwa Spika nikimalizia mada iliyoko mbele yetu liko wazi na swala lililoko mbele yetu liko wazi siasa haiwezi kumuepuka mwanasiasa lakini wakati tunafanya kazi, lazima tuweke siasa kando tufanye kazi. Sisi hapa sote ni wana ODM na wale tuliowahudumia walitupigia sisi kama ODM, Mheshimiwa Enock Mwinga wakati akitoa taarifa yake alilalamika kwamba swala hili la taka amelileta kwa muda mrefu sana katika Bunge hili na mimi pia nikiwa shahidi kwa sababu nimekuwa katika Bunge hili tangu mwanzo. Amelalamikia swala hili kwa muda mrefu na hakuna hatua ambazo zinachukuliwa; kwa hivyo tusifanye kwamba saa hii tunafanya siasa wakati wanaoumia si Uhuru Kenyatta, Uhuru Kenyatta amepita tu akaondoka akaenda zake lakini kuna wananchi ambao wanaishi pale usiku na mchana. Ikiwa mtu anataka kujua shida ya pale mahali hivi sasa afike Mwakirunge, Waheshimiwa wengi walioko hapa nafikiria hata hawajui Mwakirunge ni eneo lipi na labda wakifika hivi sasa watajua kwamba kweli kuna analolizungumzia Mheshimiwa Enock Mwinga, ni swala nzito na anazungumza kwa niaba ya watu wake, hakuzungumza kwa niaba ya Rais Uhuru Kenyatta amezungumzia kwamba taka zile zimekuwa pale kwa muda mrefu na hazijachukuliwa hatua ya

kuondolewa wala kuhudumiwa ndio maana leo amesema ingefaa Kiongozi wa Walio wengi angekuwa hapa ili asikie aweze kuwafahamisha wanaohusika. Kwa hivyo isiwe tunaifanya kama ambaye ni siasa kati ya ODM na Jubilee, saa hii tuko hapa kwa sababu tunatenda kazi ya watu ambao wametuchagua bahati nzuri ni sote walituchagua tukiwa katika ODM kwa hivyo watu wetu ni watu wa ODM. Ikiwa wanashughulikiwa, wanashughulikiwa kama watu wa ODM sio watu wa Jubilee. Kwa hivyo ni muhimu Bunge hili lijue ya kuwa hivi sasa kuna watu wanateseka, kuna watu wanapata maradhi, kuna watu saa hii kama walivyotangulia kusema, hata barabara inafungika watu hawawezi kupita. Sasa sisi tusijifanye katika swala hili tukaliwekea siasa wakati watu wa Mwakirunge wanaumia, watu wa Mwakirunge wanaumia kwa hivyo tuchukue hatua kama Bunge tuone kwamba zile taka zinahudumiwa ili watu waweze kufaidika na shughuli za Kaunti ya Mombasa. Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Ahsante sana Mheshimiwa wa Bamburi kwa taarifa yako, naona Bunge liko kimya ni kama hiyo hoja imejadiliwa kwa kina sana.

Kwa hiyo ningependa kuituma Kamati ya mazingira ifanye utafiti wa kina kwa nini takataka hizo hazijachukuliwa kwa muda mrefu na mtuletee majibu ndani ya Bunge hili ndani ya wiki mbili. Ahsante sana. Karani wa Meza.

ADJOURNMENT

Waheshimiwa wenzangu kwa sababu hakuna biashara nyengine ya kufanya hili Bunge tunaahirisha mpaka wiki ijayo Jumanne. Ahsanteni.

The House rose at 3:31p.m.